

De onbarmhartige dienstknecht

Thema: Gelijkenissen
Mattheüs 18: 23-35

KERNTekST

'Indien gij de mensen hun misdaden vergeeft, zo zal uw hemelse Vader ook u vergeven. Maar indien gij de mensen hun misdaden niet vergeeft, zo zal ook uw hemelse Vader uw misdaden niet vergeven' (Matth. 6: 14-15).

UITLEG VAN DE KERNTekST

Als wij een ander niet willen vergeven, blijkt daaruit dat we niet beseffen hoeveel God ons wil vergeven.

BEGINSITUATIE

Deze gelijkenis staat in het kader van vergeven. Petrus vraagt aan Jezus hoe vaak we moeten vergeven. 'Zevenmaal?' Maar de Heere Jezus zegt: 'Zeventig maal zeven maal.' Zo vergevingsgezind moeten wij zijn. Direct aansluitend wordt deze gelijkenis verteld.

DOELSTELLINGEN

- De kinderen begrijpen dat wij onze schuld bij God niet zelf kunnen betalen.
- Ze zien hoe barmhartig de Heere is.
- Ze beseffen dat als je zelf van Gods vergeving leeft, je ook anderen moet kunnen vergeven.

INDELING

- De koning houdt (af)rekening met zijn knechten/slaven.
- De slaaf heeft een schuld die hij nooit meer terug kan betalen.
- De koning geeft het bevel zijn vrouw en kinderen te verkopen.
- De slaaf smeekt om uitstel.
- De koning scheldt hem alles kwijt!
- Zelf heeft hij geen medelijden met zijn medeslaaf.

- Die moet de (veel kleinere) schuld helemaal terugbetalen.
- Hij gooit hem zelfs in de gevangenis.
- Andere slaven vertellen de koning wat er gebeurd is.
- De koning wordt boos, veroordeelt de slaaf en geeft hem over aan de pijnigers.
- Als wij een ander niet vergeven, leven we ook zelf niet van Gods barmhartigheid.

ZINGEN

Psalm 75: 4

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 75 zingt dat God uiteindelijk de Rechter is Die beslist. Door het geloof in Zijn Zoon ontvangen we vergeving van zonden en leren we anderen ook vergeven!

BORDPLAN

... gelijk ook wij ...

INTRODUCTIE

Wie weet waar het 'zinnetje' van het bord vandaan komt? (Uit de bede van het Onze Vader: 'Vergeef ons onze schulden *gelijk ook wij* vergeven onze schuldenaren'.) Waarom hoort dit zo bij elkaar? Wat betekent dat concreet voor ons? Wat vraagt God van jou? Is dat gemakkelijk? Waarom?

'Anderen vergeven' klinkt eenvoudig, maar... Probeer de kinderen te laten voelen hoe moeilijk dit kan zijn. Ja, hoe onmogelijk dat dit is vanuit onszelf! Stel dat je bij de kruisiging van de Heere Jezus zou staan. Je hoort hoe Hij die ene moordenaar vrijspreekt. Prachtig toch! Maar hoe zou je het vinden als die man je moeder of je broer vermoord had? Hoe zou je dan naar deze woorden luisteren?

BRUGZIN

Als je werkelijk beseft hoeveel de Heere jou wil vergeven, dan alleen kun je pas echt een ander vergeven.

Vertelling

'O koning, heb medelijden met mij, geef me nog tijd om het terug te betalen.' Smekend ligt een dienstknecht, een slaaf op zijn knieën voor de koning. Wat een vreemde situatie! Wat is hier toch aan de hand?

De koning heeft zijn knechten geroepen om met ze af te rekenen, ze moeten hun schulden terugbetalen. Maar deze knecht heeft zo'n enorme schuld. Het bedrag is bijna niet uit te spreken! Het gaat om 10.000 talenten. Dit is ontzettend veel geld. Het is zoveel als 300.000 mensen bij elkaar per jaar verdienen! Je begrijpt wel, dit loopt in de vele miljoenen!

Dit bedrag kan deze slaaf onmogelijk in zijn leven nog terug betalen. Maar de koning moet natuurlijk wel zijn geld terug hebben. Daar heeft hij recht op. Dan geeft de koning het bevel om de vrouw en de kinderen van de slaaf maar te verkopen. Hij krijgt daarmee natuurlijk nooit al zijn geld terug, maar er wordt zo wel recht gedaan aan het slechte gedrag van deze slaaf.

Als de slaaf dit hoort, breekt het angstzweet hem uit. Zijn vrouw en kinderen verkopen? Wanhopig valt hij op zijn knieën en hij vraagt nog wat tijd om deze schuld terug te kunnen betalen. Maar dat kan hij natuurlijk nooit! Toch vraagt hij het. Wat een verschrikkelijke situatie voor hem!

Wat zal de koning doen? Dan staat er iets heel moois in de Bijbel. De koning wordt met innerlijke barmhartigheid bewogen. Diep van binnen krijgt

de koning medelijden met deze slaaf en weet je wat hij zegt? 'U mag naar huis, ik scheld u alle schulden kwijt.'

Waarschijnlijk heeft deze dienstknecht zijn eigen oren niet kunnen geloven. Wat zegt de koning nu? Is al zijn schuld kwijtgescholden? Ja, hij hoort het goed. Het is waar. Hij mag als vrij man naar buiten. Hij vroeg uitstel, maar de koning scheldt alles kwijt. Is dit niet onvoorstelbaar! Wat een genade. Wat is zijn koning goed voor hem!

Daar loopt hij het paleis uit, naar buiten. Maar ineens betreft zijn gezicht. Hé, daar loopt een andere slaaf en die heeft nog een schuld bij hem openstaan. Ja, hij weet het precies. Hij krijgt nog honderd penningen van deze man. Dat is op zich ook wel een behoorlijk bedrag (van ongeveer honderd daglonen), maar het is een schijntje vergeleken bij de gigantische schuld die hij zelf had. Maar daar denkt hij niet meer aan. Snel loopt hij naar zijn medeslaaf toe en grijpt hem ruw bij de keel en zegt: 'Betaal mij wat je me schuldig bent.' De medeslaaf schrikt en met angstige ogen valt hij voor hem neer. Hij smeekt: 'Heb geduld met mij en ik zal u alles betalen.' Maar daar wil de slaaf niets van horen. Hij sleurt zijn medeslaaf mee en werpt hem in de gevangenis. Daar moet hij blijven totdat hij alles terugbetaald heeft.

Enkele andere slaven zien wat er gebeurt. Ze worden bedroefd. Hoe is dit toch mogelijk? denken ze. Ze gaan naar de koning en vertellen wat er gebeurd is. Als de koning dit hoort, roept hij onmiddellijk die eerste slaaf bij zich. Scherp zegt hij: 'Slechte slaaf, al die schuld heb ik u kwijtgescholden, omdat u mij dat smeekte. Had u ook geen medelijden moeten hebben, zoals ik medelijden met u had?' Vreselijk is het oordeel dat de koning nu moet uitspreken: 'Geef hem over aan de pijnigers, totdat hij alles betaald zal hebben.'

AFSLUITING

Als de Heere Jezus deze gelijkenis verteld heeft, zegt Hij tegen de mensen, maar ook vandaag tegen jou en mij: 'Zo zal ook Mijn hemelse Vader met u, met jou doen als je niet de misdaden van de ander vergeeft.'

VERWERKING

Gesprek:

- Wat wil de Heere ons met deze gelijkenis leren?
- Staan wij ook in de schuld? Hoeveel? Of is dat niet in geld uit te drukken? Hoe komt dat?
- Is 'anderen vergeven' te leren?
- Waarom vindt de Heere het zo erg als wij anderen niet (kunnen) vergeven?

Lezen:

- Psalm 32: 1-5 Wanneer vergeeft de Heere zonden? Net zo als bij David. Hij maakte zijn zonden eerlijk bekend en beleed ze. Dan wil de Heere ook echt vergeven (vers 5).
- Heidelbergse Catechismus, zondag 51, vraag en

antw. 126 ('Vergeef ons onze schulden gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.').

Zingen:

Psalm 32: 1; 78: 19; 79: 4; 86: 3 en 8; 103: 2, 5 en 6.

